

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Listei standardelor moldovenești ce aprobă standarde europene armonizate pentru reglementările din domeniul gestionării substanțelor chimice.

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Listei standardelor moldovenești ce aprobă standarde europene armonizate pentru reglementările din domeniul gestionării substanțelor chimice (în continuare - <i>proiect</i>) a fost elaborat de către Ministerul Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal, sau după caz, sursa proiectului actului normativ
Temeiul legal pentru elaborarea proiectului de Ordin cu privire la aprobarea Listei standardelor moldovenești ce aprobă standarde europene armonizate pentru reglementările din domeniul gestionării substanțelor chimice este prevăzut de Pct. 7, alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 145/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, Nr. 206-208 art. 343), cu modificările ulterioare, art. 20 din Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională (Monitorul Oficial, 2016, nr. 90-99 art. 170), cu modificările și completările ulterioare, Pct. 5 și Pct. 54 din Hotărârea Guvernului nr. 643/2025 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind restricționarea anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, Nr. 526-528, art. 675). Totodată, acțiunea de elaborare a proiectului este fundamentată de prevederile Pct. 7, alin. (3¹) din Hotărârea Guvernului nr. 145/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, Nr. 206-208 art. 343), cu modificările ulterioare prin care se urmărește alinierea politicii sectoriale conform capitolelor de aderare la Uniunea Europeană în vederea elaborării Contribuției Republicii Moldova la Pachetul anual de extindere al Uniunii Europene și a pregătirii graduale pentru deschiderea negocierilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. ”
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Condițiile pentru restricționarea utilizării anumitor substanțe periculoase în EEE și introducerea acestora pe piață, conform Directivei 2011/65/UE, sunt transpuse în legislația națională prin Hotărârea Guvernului nr.643/2025 privind Reglementarea tehnică pentru restricționarea utilizării anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice. Astfel, pentru asigurarea deplină a compatibilității legislației naționale cu cea a Uniunii Europene și pentru a menține prezumția de conformitate pentru echipamentele electrice și electronice plasate pe piață, este necesar de a include referințele la standardele armonizate.

Totodată, prin semnarea și ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, Anexa XVI, Capitolul *Substanțe chimice periculoase*, Republica Moldova și-a asumat un șir de angajamente îndreptate spre aliniere la normele și standardele Uniunii Europene, în mai multe domenii, printre care și domeniul „mediului”, incluzând reglementări stricte pentru controlul substanțelor chimice periculoase.

Raportul de extindere al Uniunii Europene pentru anul 2024 prevede că „Libera circulație a mărfurilor asigură posibilitatea comercializării libere a numeroase produse în întreaga Uniune Europeană, pe baza unor norme și proceduri comune.

Prin urmare, în cazurile în care produsele sunt reglementate prin norme și standarde naționale care se aliniază la cele europene, principiul liberei circulații a mărfurilor este respectat, aceasta excluzând barierele nejustificate în calea comerțului.

În aceeași ordine de idei, specificăm că, restricționarea anumitor substanțe și amestecuri chimice periculoase, astfel cum prevede Anexa nr. XVII din Regulamentul CE nr. 1907/2006 REACH este la moment în proces de aliniere cu cadrul normativ național prin proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Listei substanțelor și amestecurilor chimice interzise și restricționate, care la etapa actuală este în proces de expertizare (NU-766/MM/2025). Deși proiectul menționat va asigura consolidarea sistemului de control al produselor chimice periculoase la plasarea acestora pe piața Republicii Moldova, pentru a pune în aplicare deplină noile prevederi privind restricțiile Nichelului care se conține în anumite articole este necesar de a aplica standardele recomandate de Comisia UE, minimizând astfel riscul pe care acesta ar putea să îl prezinte în raport cu sănătatea publică sau mediul.

Astfel, prin semnarea Acordului de Asociere și de Liber Schimb cu Uniunea Europeană Republica Moldova are drept scop alinierea graduală la standardele europene prin adoptarea acestora în calitate de standarde moldovenești.

Impactul economic pozitiv al armonizării standardelor europene pentru Republica Moldova se datorează faptului că acestea favoriză deschiderea Pieței Unice Europene pentru produsele autohtone, totodată contribuind la îmbunătățirea procesului de producție și de livrare ale acestora.

Nu în ultimul rând, ținând cont că utilizarea substanțelor chimice în procesele industriale se va dubla către anul 2030, ceea ce va duce la pătrunderea acestora în apă, aer, sol, iar prin produsele alimentare în corpul uman (figura 1), aprobarea standardelor va permite producătorilor/importatorilor de produse chimice din Republica Moldova să asigure conformitatea produselor cu cerințele ce se impun, prioritizând astfel mediul, calitatea vieții, dar libera circulație a mărfurilor pe piață.

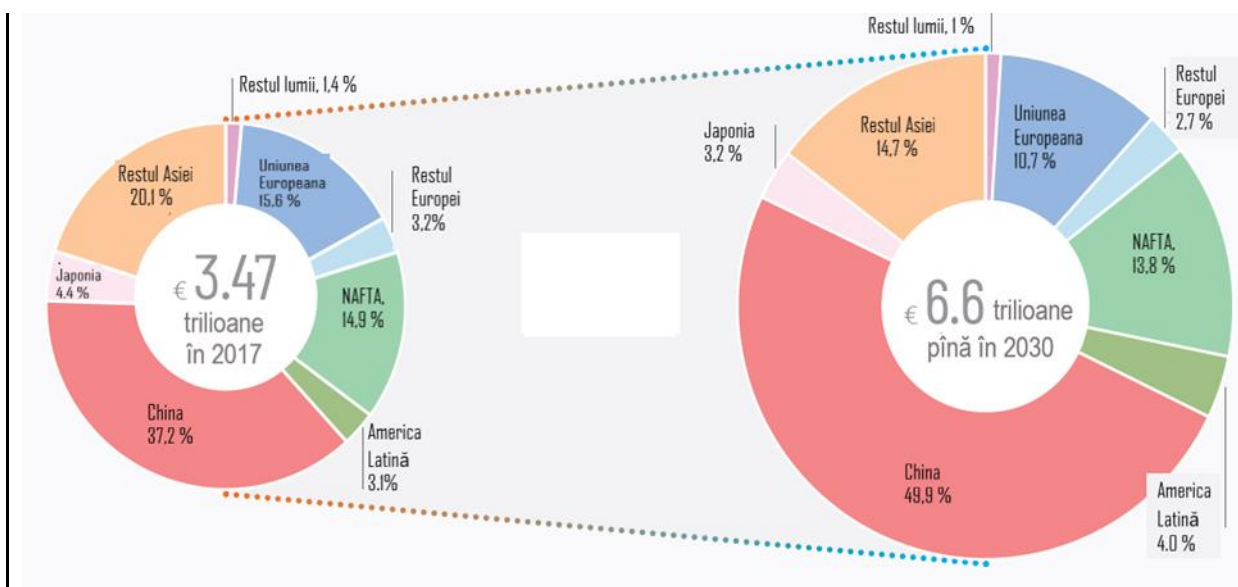

Figura 1. Creșterea estimată a vânzărilor globale de produse chimice (cu excepția produselor farmaceutice), anii 2017-2030

Sursa: *Global Chemicals Outlook: From Legacies to Innovative Solutions* – ediția a II-a GCOII, UNEP

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul asigură continuarea armonizării progresivă și comprehensivă cu actele normative UE a legislației naționale cu actele normative ale UE, atât în sectorul gestionării substanțelor chimice, cât și pe orizontală în sectoarele economice care implică produse chimice.

- Consolidarea principiului prezumției de conformitate prin aplicarea standardelor armonizate care oferă specificații tehnice detaliate și metode de testare recunoscute la nivel european în conformitate cu cerințele legislației naționale, facilitând reducerea barierelor în comerțul internațional.
- Creșterea nivelului de protecție a sănătății umane și a mediului prin utilizarea și gestionarea în siguranță a substanțelor chimice, în conformitate cu standardele armonizate.

Prevederile fundamentale ale prezentului act normativ au impact direct asupra sănătății publice, contribuie la diversificarea pieței și stabilesc cadrul juridic necesar în gestionarea eficientă a riscurilor legate de substanțele chimice (import, utilizare și restricție).

Proiectul de act normativ, conform tehnicii legislative este structurat în partea dispozitivă și două anexe. Partea dispozitivă reflectă temeiul legal și principalele dispoziții. Anexa nr. 1 listează standardele moldovenești ce adoptă standarde europene la Reglementarea tehnică privind restricționarea anumitor substanțe

periculoase în echipamentele electrice și electronice. Anexa nr. 2 enumeră standardele moldovenești ce adoptă standarde europene armonizate la substanțele chimice interzise și restricționate.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu sunt identificate opțiuni alternative, întrucât definiția prevăzută la art. 2 al Legii nr. 20/2016 privind standardizarea prevede că standardele armonizate sunt standarde europene adoptate pe baza unei solicitări din partea Comisiei Europene pentru aplicarea legislației de armonizare a Uniunii Europene. Neaprobarea standardelor ar putea conduce la expuneri necontrolate, la riscuri crescute, precum și consecințe negative pentru mediu și sănătate.

Suplimentar, în cazul în care nu s-ar interveni cu proiectul de ordin, nealinierea cerințelor naționale la cadrul de reglementare al Uniunii Europenei ce vizează gestionarea durabilă a substanțelor chimice va fi primul impediment în procesul de integrare, dar și de liber schimb în calea comerțului.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul asupra sectorului public va fi unul pozitiv, reieșind din faptul că, pe termen lung, beneficiile aduse de reglementări mai stricte vor contribui la gestionarea durabilă a substanțelor chimice și vor scădea semnificativ riscul pe care unele dintre acestea îl prezintă față de mediu și sănătatea umană.

Astfel, aprobarea standardelor armonizate va asigura procesul de control al produselor chimice la producerea/plasarea lor pe piața națională, reducând riscurile chimice, asigurând protecția mediului, a sănătății populației, dar și crescând credibilitatea țării față de finanțatorii externi.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea Proiectului nu va presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat va fi unul nesemnificativ, dat fiind faptul că standardele care urmează a fi aprobate sunt deja armonizate la nivel național și se regăsesc în Programul de Standardizare Națională.

Costurile pentru aceste standarde variază de la câteva zeci MDL până la puțin peste 100 MDL https://shop.standard.md/ro/search_standards?query=EN+1811%3A2023

În raport cu costurile stabilite, totuși avantajele sunt maxime dat fiind faptul că, aplicarea standardelor moldovenești armonizate cu standardele europene facilitează accesul IMM-urilor la piețele internaționale, unde cerințele de mediu sunt stricte și prioritare.

Impactul pozitiv direct asupra mediului de afaceri este fundamentat de:

- **Prezumția de Conformitate:** Echipamentele electrice și electronice care sunt testate conform standardelor armonizate EN IEC 63000:2018 , IEC 63000:2016 vor fi considerate instant fiabile și reproductibile. Această prezumție reduce incertitudinea și simplifică procesul de demonstrare a conformității.

- **Reducerea Costurilor și a Sarcinilor Administrative:** Prin adoptarea unor metode de testare recunoscute la nivel european, se elimină necesitatea efectuării de teste suplimentare sau de adoptare a unor metodologii costisitoare și specifice la nivel național. Operatorii economici vor beneficia de o uniformizare a cerințelor de testare, optimizând resursele alocate pentru evaluarea conformității. Conformitatea cu standardele europene la va permite să își comercializeze produsele.

- **Standardizarea și Claritatea Normativă:** Publicarea referințelor standardelor armonizate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și preluarea lor în legislația națională oferă o claritate normativă esențială. Operatorii economici vor dispune de un cadru de reglementări transparent și previzibil, facilitând planificarea afacerilor și investițiilor.

- **Îmbunătățirea Calității și Inovării:** Aprobarea standardelor armonizate va stimula producătorii locali să își îmbunătățească procesele de producție și controlul calității, contribuind la inovare și la dezvoltarea domeniului substanțelor chimice.

- **Creșterea Competitivității și a Credibilității:** Alinierea la standarde recunoscute la nivel european consolidează credibilitatea produselor moldovenești pe plan internațional. Consumatorii și partenerii comerciali vor avea încredere sporită în calitatea și siguranța produselor provenite din Republica Moldova.

Astfel, aprobarea standardelor moldovenești care adoptă standarde europene nu doar că protejează mediul și sănătatea publică, dar oferă sectorului privat oportunități de dezvoltare și consolidare a poziției acestuia pe piață.

4.4. Impactul social

Implementarea proiectului va avea un impact social pozitiv, contribuind la protejarea sănătății publice și a mediului:

- **Expunerea redusă la substanțele chimice periculoase:** Armonizarea standardelor europene cu standardele moldovenești (care încorporează prevederile reglementare UE precum REACH și RoHS) duce la o gestionare mai riguroasă a substanțelor chimice pe tot parcursul ciclului lor de viață, de la producere/import până la eliminare. Acest lucru reduce riscul de expunere a populației la substanțele chimice nocive.

- **Calitatea produselor de consum :** Aprobarea Listei standardelor armonizate asigură că produsele care agung pe piața Republicii Moldova (de exemplu: echipamentele electrice și electronice, textilele, vopselele), sunt mai sigure și îndeplinesc cerințele clare de etichetare, reducând incidentele de intoxicații acute.

- **Protecția angajaților la locul de muncă:** Aprobarea Listei standardelor armonizate impun cerințe mai clare și mai detaliate în ceea ce privește Fișele cu date de securitate, instrucțiunile de manipulare, echipamentul de protecție adecvat și măsurabil de prevenire a riscurilor. Acest lucru contribuie direct la reducerea riscurilor profesionale a angajaților care lucrează în industria chimică sau în alte sectoare conexe.

La fel, proiectul contribuie la protejarea sănătății copiilor, categorie deosebit vulnerabilă la expunerea la substanțele chimice periculoase. Alinierea la standardele europene va impune o utilizare mai strictă a substanțelor cancerigene , mutagene și toxice pentru reproducere, precum și a substanțelor persistente , bioacumulative și toxice. Acestea sunt substanțele care prezintă cel mai mare risc pe termen lung pentru dezvoltarea sănătoasă a copiilor.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Prelucrarea datelor personale va fi realizată în conformitate cu prevederile Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul de act normativ asigură echitatea și egalitatea de gen prin reducerea riscurilor prezentate de unele substanțe chimice periculoase atât la femei, cât și la bărbați și îmbunătățirea calității vieții tuturor persoanelor, indiferent de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul nominalizat are un impact pozitiv major asupra mediului, prin stabilirea de referințe exacte la standarde, care oferă o încredere că odată cu respectarea acestora, produsele (echipamentele electrice și electronice, vopselele, textilele) dar și procesul producerii acestora, vor satisface toate cerințele de mediu existente la nivel UE. Aceste eforturi se aliniază angajamentelor naționale și europene privind dezvoltarea durabilă și economia circulară și stimulează adoptarea tehnologiilor mai curate și utilizarea alternativelor sigure. Astfel, Republica Moldova contribuie activ la protecția mediului și la asigurarea unui cadru sănătos pentru generațiile prezente și viitoare.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de ordin prezintă o continuitate a armonizării legislative în domeniul liberii circulației a bunurilor în măsura în care după aprobarea Hotărârii Guvernului nr.643/2025 privind Reglementarea tehnică privind restricționarea utilizării anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice , transpune integral Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/659 a Comisiei din 15 mai 2020 privind standardul armonizat pentru documentația tehnică necesară în vederea evaluării materialelor, a componentelor și a echipamentelor electrice și electronice, elaborată în sprijinul Directivei 2011/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului (CELEX : 32020D0659). Totodată, prin prezentul proiect de Ordin transpune Comunicarea Comisiei în cadrul punerii în aplicare a Regulamentului (CE) nr.1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

C/2023/1604 din 20 decembrie 2023 (publicarea titlurilor și a referințelor standardelor europene la rubrica 27 (nichel) din anexa XVII la REACH).

În acest sens a fost elaborat Tabelul de Concordanță, în conformitate cu Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului 1171/2018.

ToC va fi transmis Centrului de Armonizare a Legislației, pentru emiterea expertizei de compatibilitate.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul propus consolidează cadrul juridic existent prin alinierea la legislația UE, în special prin punerea în aplicare a Hotărârii de Guvern nr 643/2025 privind Reglementarea tehnică privind restricționarea utilizării anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice, inclusiv prin aprobarea și implementarea integrală a normelor privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice, dar și a restricțiilor privind utilizarea anumitor substanțe periculoase în articole, asigurând astfel un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului privind elaborarea și consultarea publică a Proiectului de ordin a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului și pe platforma www.particip.gov.md.

Acesta poate fi accesat la următorul link https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13842

Proiectul de ordin și actele care îl însoțesc pot fi consultate accesând pagina web oficială a Ministerului Mediului.

Menționăm că, potrivit procedurii, la data de 11.12.2025 urmează a fi desfășurate consultări publice cu reprezentanții mediului de afaceri și cu autoritățile implicate.

Totodată, proiectul va fi consultat cu GL nr. 50/2024 pentru elaborarea documentelor de politici și a cadrului normativ în domeniul gestionării durabile a substanțelor chimice.

La fel, proiectul a fost transmis pentru examinare și avizare de către Instituțiile și Autoritățile implicate.

Avizele urmează a fi consemnate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației și expertizei juridice de către Ministerul Justiției. Avizele urmează a fi consemnate în tabelul de sinteze, respectiv secțiunea va fi completată după expertizarea de către instituțiile nominalizate.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea proiectului de act normativ nu presupune modificarea sau abrogarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
--

Implementarea prevederilor proiectului va fi asigurată de Ministerul Mediului.
--

Secretar de stat

Grigore STRATULAT